

Bears in Mind - Fund for bears
Grebbeweg 111
Postbus 9, 3910 AA Rhenen
P.O. Box 9, NL-3910 AA Rhenen
The Netherlands
T. +31 (0)317 650 220
info@bearsinmind.org
www.bearsinmind.org

IBAN: NL26TRIO0254692664
BIC / SWIFT: TRIONL2U
KvK Utrecht: 411 86 102

Lippenbeer (*Ursus ursinus*)

De lippenbeer leeft voornamelijk in Centraal en Zuid India, Bangladesh, Nepal, Bhutan en Sri Lanka. Door de afsplitsing van India en het eiland Sri Lanka zijn er twee ondersoorten ontstaan.

Afstamming

Voorheen werd de lippenbeer in een eigen geslacht geplaatst, *Melursus*. Uiteindelijk is dit geslacht in veel taxonomische classificaties niet meer opgenomen. De lippenbeer wordt nu ingedeeld in het geslacht *Ursus*. De lippenbeer is een beetje een apart soort. Enkele unieke kenmerken onderscheiden hem van de andere beer soorten, zoals zijn opvallende lippen en klauwen. Omdat er weinig fossielen zijn gevonden weten we eigenlijk niet zo veel van zijn verleden. Vermoedelijk is hij zo'n 1,6 miljoen jaar geleden voor het eerst 'gezien'.

Leefgebied

Ze leven voornamelijk in uitgestrekte tropische, beboste, dun bevolkte, bergachtige gebieden en toendra's, die een goede schuilplaats bieden.

Uiterlijk

De lippenbeer verschilt erg in uiterlijk ten opzichte van de andere beren. Eerder werd hij al als beerachtig luiaard beschreven. Zijn opvallendste kenmerk is zijn snuit; die licht en uitgestrekt is, met beweeglijke lippen die ver vooruit gestoken kunnen worden en met een uitzonderlijke lange en platte tong. De middelste snijtanden ontbreken en de rest van het gebit is zwak ontwikkeld. Dit omdat hij een gespecialiseerd dieet heeft dat voornamelijk uit mieren en termieten bestaat. Het lichaam van de lippenbeer is kort, dik en plomp; de korte poten hebben grote voeten met lange sikkelvormige nagels. Het zwarte, zelden bruine, lange ruige haar vormt een grote kraag in zijn nek. Vaak hebben ze lange haren over de oren. Op zijn borst is een witte hoefijzervormige tekening te zien.

Dieet

Het dieet van de lippenbeer bestaat voornamelijk uit termieten, mieren en fruit. Om gemakkelijk termietenheuvels of mierenhopen open te kunnen maken heeft de lippenbeer erg grote nagels aan zijn voorpoten. Daarna blaast hij met kracht stof en aarde uit de termietenheuvels en slurpt vervolgens met de buisvormige vooruitgestoken tong de bewoners zo luidruchtig naar binnen, dat het wel 100 meter verderop te horen is! De lippenbeer kan zijn neus helemaal afsluiten. Handig, want anders zou hij zowel

Bears in Mind is door de Belastingdienst aangemerkt als algemeen nut beogende instelling. Dit maakt uw giften aan Bears in Mind aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

www.BEARSinMIND.org

Stichting voor beren

Bears in Mind - Fund for bears
Grebbeweg 111
Postbus 9, 3910 AA Rhenen
P.O. Box 9, NL-3910 AA Rhenen
The Netherlands
T. +31 (0)317 650 220
info@bearsinmind.org
www.bearsinmind.org

IBAN: NL26TRIO0254692664
BIC / SWIFT: TRIONL2U
KvK Utrecht: 411 86 102

stof als mieren en termieten binnen krijgen, alleen dan wel op de verkeerde plaats. Ook houdt deze beer van bladeren, bloesem, vruchten en bijennesten en klimt hiervoor in de bomen.

Grootte 140 - 190 cm lang 60 – 90 cm hoog	Gewicht 70 – 140 kg.	Maximum leeftijd Gevangenschap: 40 Wild: 30 - 35
Geslachtsrijp Vrouwtje: ongeveer 2 - 3 jaar	Paringstijd April - juni	Draagtijd Ongeveer 210 dagen
Aantal worpen Ongeveer 1 x per 2-3 jaar	Aantal jongen Tussen 1 en 3	Geboortegewicht onbekend
Zoogtijd 24 - 36 maanden		

Winterrust

Net als de Reuzenpanda, Brilbeer en de Maleise beer gaat de lippenbeer ook niet in winterrust.

Sociaal gedrag

De lippenbeer is vooral 's nachts actief; overdag slaapt hij in natuurlijke of zelf gegraven holen, vooral langs rivieroeveren of in ravijnen. Zijn wijze van klimmen ziet er onbeholpen uit, maar toch klimt hij graag in de bomen op zoek naar voedsel. De lippenberen zijn in tegenstelling tot de meeste ander beren sociaal met elkaar.

Status

Sinds het midden van de vorige eeuw zijn de lippenberen sterk in aantal gedaald. De jacht op de lippenberen vanwege hun gal en andere lichaamsdelen en het kleiner worden van het leefgebied zijn de belangrijkste oorzaken. In heel zijn leefgebied wordt de populatie van de lippenbeer bedreigd, zowel in Sri Lanka als in India. India is ook mogelijk de bakermat van de dansbeer. Ooit hebben de zigeuners lippenberen gebruikt om ze af te richten als dansbeer. Vanuit India is dit gebruik verspreid naar het Midden Oosten en Europa. Bijna alle dansberen zijn inmiddels van de straat gehaald en naar opvangcentra gebracht. De lippenbeer is een belangrijk dier in de droge bossen van centraal en zuid India en Sri Lanka. Bescherming is nodig, anders sterft de lippenbeer ook hier, net als in Zuid China, over niet al te lange tijd uit. De **IUCN-status** van de lippenbeer is 'Kwetsbaar'.

Wist u dat?

- ... de lippenbeer zijn naam dankt aan zijn opvallende lippen
- ... de lippenbeer in India ook 'bhaloe' wordt genoemd
- ... en de beer 'Baloe' uit het Jungle boek ook een lippenbeer is en hiernaar vernoemd is

Bears in Mind is door de Belastingdienst aangemerkt als algemeen nut beogende instelling. Dit maakt uw giften aan Bears in Mind aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

www.BEARSinMIND.org